

حيات

حيات را نما حیات... دریا به راهها چرخ حیات قانالم...! - نجه -

اداره مرکزی :

آقره ده ، آقره ده استانبول جاده سنده آقره
معارف امینلکی یانده کی دآره

استانبول بورسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده رسمی پرشیه
اداره خانه سی داخلده کی دآره
تلفون : ۳۶۰۷

نسخه سی هر برده ۱۰ غروردر .

سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ه دولار) .

آونه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آقره مرکزدر .

صافی : ۳

آقره ، ۱۶ کانون اول ، ۱۹۲۶

۱ نجی جلد

مصابیه

علم و انقلاب

صوگژمانلرده مطبوعاتمزده علم ایله انقلاب
مناسبتی موضوعنه دآر بعض فکرلره تصادف
ایدیلیر . مثلاً دینیورکه « انقلاب علمه قارشى
حرمتکاردر . لاکن علمده انقلاب قارشیسنده
وضعیتی تعین ایتمه لیدر . انقلابلر علمک قاعده
لرینه ، دستورلرینه اویمق مجبوریتنده دکلدر .
علم انقلاب آرقاسندن یورومه لیدر و ساده جه
بر مشاهده جی و قیدجی کی حرکت ایتمه لیدر .
انقلاب سیرنده دوام ایدرکن علمه دوشن وظیفه
ساکت وصامت یالکیز حادثه لری تثبیت ایتمکدن
عبارت قالمالیدر . « ایلاک باقیشده بو فکرلرغایت
معقولدر . علملر شبهه سز حیاتدن دوغمشدر .
ناصل ماده یه عائد علملر تدوین ایدیلهدن اول
ماده بو توئکی کی موجود ایدیه ، جمعیه عائد
علملر تشکل ایتهدن اولده دنیا یوزنده جمعیتلر
واردی . و البته ریاضیات ومنطق ذاتاً موجود
و فعال اولان ذهنک مولودلریدر . هنوز توصیفی
صفحه سسنده بولونان معنوی و اجتماعی علملرک
حیاتک و جمعیتک سیری و جمله لری قارشیسنده
اک بویوک وظیفه لری ده شبهه سزکه جمعیه عائد
هریکى تظاهره دقت ایدره ک مشاهده ومعلومات
ساحه لری کنیشه تمکدر .

لاکن انقلاب دینلن بویوک اجتماعی جمله لر
شعورسز صو جریانلری و فورطنه لری قیلندن
جانسز بر حرکت دکلدر . بشرک بومعظم جمله لری
شدت وقوتی افاده ایچین اکثریا طبیعتک بومهب
حادثه لریه عائد کله لری استعاره ایدیله سی اعتیادی
بعضا ذهنلری حقیقتدن انحراف ایتدیره بیلیر .
انقلابلر شدت وقوت اعتباریه اکمدهش سیلیر

آراسنده « عالم » عنوانه لیاقت پیدا ایتش انسانلر
کورمه بورز . صناعی انقلاب تکنیک آدملرینک
اثریدر ؛ کوته نبرغلر ، ژاقلر ، واتلر ، سته فه نسولر ،
فولتونلر ، هوتینی لر ، مورسلر هپ ساده جه
تکنیسیه نلردی . . . لاکن بونلرک ته کنیک
معلوماتلری غایله وطور یچه للی لردن ، کوپرنیک ،
نیوتون و لاووازیله ره قادر معظم بر علم هیئتک
صرف علمی ماهیتده کشفلرینه استناد ایدیوردی .
بزم انقلابمزده علمک و فلسفه نک قوتلی
بر تأثیری اولمادیغی فرض ایتک تورکلری جهانی
یوروتن فکرلردن بی خبر عد ایتک کی غریب
بر دوشونجه اولور . بعضاً « علم » نامنه اورتایه
سورولن مطالعه لری شایر تاممالی در . کیت
وختی کیفیت اعتباریه نه قادر دکرلی اولورسه
اولسون معلومات صاحی اولمق انسانى علم صاحی
ایده مهز ، معلومات براز فلسفه له شمه ده کجه ، یعنی
تفکرده اراده یه ، فلهه ، قیصاجه سیرت وسجیه یه
نافذ اولمادجه « علم » حالى آلاماز . علمک
ومعلوماتک اخلاقی قیمتی بو خصوصیتنده مند مجدر .
علملری کنیدیلرینه اشیا و حادثه لری کورمک
اعتیادینى ویره مه مش اولانلرک ، تفکرلرنده
دورغون و قاس قاتی قیمت قسطاسلرینه منقاد
بر اسیر حالنده بولونانلرک حکم و مطالعه لری
علمه نسبت ایتک علمه قارشى حرمتسزک اولور .
دیگر طرفدن علمی ، حیاتدن آیرازق حیاتک
حادثه لری قارشیسنده اونى ساده جه بر ضبط
کاتجی موقعنده کورمکده انقلابک فلسفی قیمتی
انکاره واریر . بزطن ایدیورزکه حیات وانقلاب
ایله علمک مناسبتی دوشونورکن بو افراط
وتقریطلردن توقی ایدره ک حادثه لره داها معتدل
بر نظرله باقایه امکان واردر ، و آنجاق بو صورتله
دها سالم بر حکمه ایریشه بیلیر .

عولی

اک قوتلی قاصیر غالر بکزر ؛ لاکن بوتون مشابته
بو قاداردر . سیلیر و فورطنه لر شعورسز ، انقلابلر
ایسه باشندن صوکنه قادر شعورلوردر . هر
انقلابک بر چوق حامللری واردر ، فقط بوتون
بونلرک ایچنده اک قوتلی عامل شبهه سزکه بشری
اولاندر . موفق اولان انقلابلر قوتلی رهبرلرک
عاملیتی ایله حرکت کله و رهبرلرک روحنده
تکائف ایدن معشری شعور واراده ایله هدفه
دوغرو کیدر . عظیم بر بشر کتله سینه یکی بر
استقامت و یرن انقلاب رهبرلرینک علمسز حرکت
ایتمه لرینه امکان وارمیدر ؛ اکر علم ، بشرک سابق
تجربه لرینک محصله سی ایسه بونا بر آن بیله احتمال
و بر یله مهز . بویوک بر بشر کتله سینه یکی بر استقامت ،
یکی بر حرکت و یره بیلیمک ایچین فردی ومعشری
روحیات ، اقتصاد واجتماعیات حتی جوغرافیا
و تاریخ معلوماتندن (توصیفی ماهیتنده بیلله
اولسه) استغنا یه امکان یوقدر . انقلابلری حاضر لایان
عامللر آراسنده فکری ماهیتده اولانلرک قیمتی
استصغار ایتک نه قادر یا کله اولورسه ، انقلابلری ،
خیزنی و استقامتی منحصر ا کندن آلان
شعورسز بر هیجان عد ایتکده اوقادار خطالی
اولور . انقلابلرده ایمانک رولنه بیلله لیاقتندن
فضله موقع و یرمک دوغرو دکلدر . ایمان ساده جه
بیلکی به هیجان و حرکت و یرن ، بیلکی ایله روح
آراسنده صمیمی بر علاقه تولید ایدن عنصردر .
نسبته ضعیف بر بیلکی به ایمان بر نوع قناعت
ماهیتی قازاندر ایلیر ، لاکن بیلکی اولمادجه
یالکزی ایمان انسانى موقعیه کوتوره مهز ، کوتورسه
بیلله تصادفی اولور .

صو کرا « علم » مفهومى ده لایقيله تعین
ایتمه مز لازمدر . بشرک اک عظیم انقلابی ،
صناعی انقلابی ، وجوده کترین عامل علمد کیدی ؛
حالبوکه بو عظیم انقلابی « فعلاً » تحقق ایتدیرنلر

موقع و پولتيقه اقتصادسنجه نفع و امنیت و خلوص و مودت حاصل و تجربه اولمش ايسه اول طرفك زياده حفظ و مودتي اسبابنه اعتنا و انماسي « مناسب اوله جغني آكلاتيور .

سكزنجي مادهده معارفدن بحث ايتمشدر .

علمك لزومه باطبع قانعدر . يالكيز « حيات » ك برنجي صايبسنده كي « رونه سسانس ويز » عنواني مقاله مندرده تماس ايتديكمز اوزره « عوام ناسك دخی هر برشيئي يعنى اوزرينه لازم اوليان بعض دقايق بيلمه لری بر نوع سربستيت و نهايته عدم اطاعت کي محاذیری موجب اوله بيله جگنه نظراً و مقوله لرك چوق شي اوكرمه لری اقتضا » ايتهديكنه قائلدر . بوكي بعض سقط فقط زمانی ايجون ضروري ملاحظه لری استئنا ايديلير . صادق رفعت پاشانك جدأ ابي كوروشلي بدولت آدمي اولديغني قبول ايتك ايجاب ايدر . [*] بالخاصه اونو تمامالي كه يوقاريد خلاصه ايتديكمز ملاحظه لری ۱۳۵۴ ده يعنى ايكنجی سلطان محمودك صوك سنه لرنده ؛ يعنى توركيه نك هنوز تنظيماته بيله مظهر اولاماديني قارا كلقي استبداد هنكامه سنده دوشونمش ويازمشدر .

على جانب

اقتصادی مصاصم :

قواوپه راتيف حر كتي مهديدايدنه تهلکه .

ديلزك اك پوپولر كله لرندن بری حالنه كلن «تواوپه راتيف» ؛ اجزاخانه اقتصاديات « مزك جامكانلرنده بر «دواي كل» كبي دورويور ! هر كس اونك توكنمز ميزلرندن ، چشيد ، چشيد خنيرلرندن ، معجزه لي تأثيرلرندن دم وورويور . ووبوايكز بوسنه ، كچن سنه دن بری دكل ، تا مشروطيت و بالقان حربي سنه لرندن بری كيتدجه گورله شهرك دوام ايدوب كلن برنقرات ..

طونلرله سوز ، مقاله ، نطق و قونفرانس .. ايش وحيات ساحه سنده - برقاچ نادر وجيلزغونه جك استئنا ايديليرسه - داها هنوز مثبت و قوتلي برحرکت يوق .

بلغارستان ، يونانستان كبي قومشو ملتله نسبتله بوايشده «ايكله يورز» ديمك بيله جرائلي برادعا اولور . بز ، بو حركتك « آليقه » سنه بيله باشلامادق . مع الاسف بوبيله .

حالبوكه اوردوخ ايجون طياره ، طوپ ، بومبا نه قدار الزم ايسه كوچوك و فقير مستحصللره داياتان اقتصادياتمز ايجونده «قواوپه راتيف» اوقادار ضرور ريدر . بزده بو وسيله ايله قواوپه راتيفك يكي بر

[*] عطا تاريتك افاده سنه كوره « آثار منتخب رفعت پاشا » عنواني مجموعه يي مرحومك اوغلي ترتيب و طبع ايديرمشدر . جلد ۲ ، صيفه ۲۲۲ . سجل غنايه كوره رفعت پاشانك اوج اوغلي وارد : رؤف پاشا ، احمد و سعيد بكر . جلد ۲ ، صيفه ۴۷ .

«مدحيه» سنه باشلامايالم ! بوضروتي تقدير ايتمين ذاتاً يوق كه .. بوقادار عمومي برتصويه مظهر اولان ، بوقادار دهرين بر احتياجه تقابل ايدنه بر «تشكل» عجبانه دن برتورلو دال ، بوداق صالاميور ؟

ازمير غزته لريني تعقيب ايدنلر اوراده يكي بر قواوپه راتيف مجاهده سنك باشلامش اولديغني كورمشدر . والي كاظم پاشا هيچانلي برياننامه ايله قواوپه راتيف جهادي ايجون بايراق آچدي . ازمير ولايتك اك مهم استحصالي مركز لرنده قواوپه راتيف تشكيلي غايه سيلاه قائم مقاملر ، متصرفلر ، كوي معلملر كيشف بر پرواغاندا ايشنه سفر بر ايديلير . كويلرده ، قضالرده كويو اجتماعلري عقد ايديلير ، نطقلر وريليور ، هر طرفدن راپورلر ياغيور ، هپسنده وجدلي برعلاقه ، ايدنه آل برديدغه مشهود .. جوق اميد و برنجي بر باشلانغيچ . بوحركتك باباسي والي كاظم پاشا ايسه آناسي ده هيچ شبهه سزكه اقتصادي شرائطك دوغورديني شأني وضعيتدر .

بو شأني وضعيتي قيصاحه شوبله قاراقته ريزه ايدنه بيليرز :

تشكيلاتسزلق - قره دي يوقسوالني - استحصالي ابتدائيلكي - پارا احتياجي - محصولي پياسيه عرض مجبوري - اخراجتيلرك منفرد مستحصله قارشى متحد جبهه سي - فئاتلرك دوشمه سي -

تشكيلاتسزلق ايله باشلايان ، فئاتلرك دوشمه سيلاه نهايته ن بر زنجير .. بونك نتيجه سننده مستحصل فقيرله شيور ، بورجانليور ، استحصالي كنيشله نه ميور ، استحصالي واسطه لريني مكملله شدير ميور . حالبوكه اخراجات ماللر مزك خارجه دي رقيبلي دوايدملرله ايلرله يرك اجني پياسه لردن بزي سورمكه چالشيورلر . بو ، بونون اقتصادي وارلغمزي صارصان تهليكويه قارشى قوللانابيله جكمز اك مؤثر مجادله واسطه لرندن بری ده هيچ شبهه سزكه «قواوپه راتيف تشكياتي» در . ايشته ازمير ، احتياجك چيزديكي دوغرو يولك اوزرينه آياق باصممش ديمكدر .

فقط يالكز ، دوغرو يولك اوزرينه آياق باصممش اولوق كافي دكلدر . اونى قايب ايتنه دن ، ياكلش سوقاقلره صايدان ، يورولمان ، ييلمادن صوكنه قدار كيتمك لازمدر . ايشته بز بونقطه ده دوغروسى براز بدبينجه يز . نه دن ؟

باقيك سزه ازميرده چيقان «تجارت» غزته سنندن بو صوك قواوپه راتيف حر كته عائد قيصا راپورلرك بعضلريني نقل ايديم :

— تيره : بالعموم كوي ممثلري بر آرايه كلرك قواوپه راتيف مسئله سنى مذا كره ايتمشلرسده هنوز برقرار و برمه مشلدر .

قره بورون : قواوپه راتيف تشكياتي ايجون اعظمي غيرت صرف اولونيور . قضا قائم مقامى بالذات كويلري كز مكمده ، طرف ، طرف ياييلان طويلانه لرده كويويه ارشادانده بولومقده در . بوقضاده تشكيل ايدنه ارشاد هيئتلى فعاليتيه باشلامق اوزره در .

قوش آطه سي : قائم مقام بك كويلره چيقدى .

بوراده ده فعاليتيه باشلاندی . قوش آطه سي توتونلري صايله قه قواوپه راتيف سرمايه سي اولوق اوزره يوزده بر آلتماسي تقرر ايتدى .

سفر محصار : بويوك بر اجتماع عقد ايدلش و قائم مقام رشاد بك كويولر مزه تشكيلات حقه ده ايضاحات و برهرك ارشادانده بولومشدر . سفر محصار چيفتجيلري اوكرده كي سنه ايجون بالعموم محصوللرينك يوزده بر بچغني اورتا قلايه شركته ترك ايتكه و بوكا اون سنه دوام ايتكه قرار و بر مشلدر .

برغمه : بالعموم ناحيه لره مخصلري اجتماعه دعوت ايدلش و ياييلان مذاكرانده بر قواوپه راتيف تشكيلي قرارلاشدير يله رق مؤسسارك اتخايله لازم كلن نظامناه مه نك تنظيمي تسيب ايدلشدر ..

بوراپورلرده نه كورويورز ؟

هيچ شبهه سزكه بر «حركت» باشلامشدر . فقط عيني زمانده بويوك بر بوجالاما ، و پلان سزلق حاكمدر . هر طرفه قواوپه راتيف تشكيلي غايه سنه دوغرو قوتلي بر قيلماديش وار . فقط تعقيب اولونان يولرده وحدت و آهنك يوق .

باقسا كز آ : «تيره» دهاهنوز برقرار و برمه مش . هيچ شبهه سزكه بوضورتله اك دوغرو حر كتي ياكلش ياكلش بر قرار و بر مكدن ايسه هيچ برقرار و برمه مك هر حالده خير ليدر !

«قره بورون» ده ارشاد هيئتلى فعاليتيه كچمش . عجباهانكي پروگرام دائره سننده ؟ «برغمه» ده ياييلان «ارشادات» ايله «قره بورون» ده ياييلان ارشادات آراسنده «اساس» تاقيتك و غايه اعتباريله بر آ كلاشمه وارمي ؟ قوش آطه سي ، توتونلرينك يوزده برينى سرمايه اولاراق آيرماغي مناسب كورمش . نيجون يوزده برده سفر محصارك ياديني كبي يوزده بر بچق دكل ؟! برغمه نظامنامه تنظيمنه باشلامش . هانكي پلان دائره سننده ؟ برغمه نك نظامنامه سيلاه ديكر مركزلرده تشكيل ايدنه جك قواوپه راتيفلرك نظامنامه لری آراسنده بر وحدت موجودي ؟ يوقسا نه قدار قواوپه راتيف اولاجقسه اوقادارده نظامنامه فرقيمي اولاجق ؟! . بونظاها بر آ نارشي ي افاده ايدور . ايشته اك بويوك

تهلكه ده بوراده در . اقتصادي شرائطك احضار ايتديكي وضعيتي حسن استعمال ايدنه موبده موقتيسز تجربله رله قالفشيسز قواوپه راتيف حر كتي اوزون مدت ايجون كريله تيش ، عقامته اوغراش اولورز .

قواوپه راتيف آنحاق معين «شرطلر» ايجنده معين «يوللر» دن كچه رك انكشاف ايدنه بيلير . بر مملكتده جانلي و دوايلى بر قواوپه راتيف حر كتي اوياندير ايلمك ايجون بومعين شرطلري حاضر لاق ، بومعين يوللري چيزمك لازمدر .

طياره ياقوسنك باشنه بيله بر «متخصص» كچريلدي . قواوپه راتيف تشكيلي ، ظن ايدويورزكه ، بوندن داها كوچجه بر مسئله در !

ساده جه جوهر د و جوشقون بر حسن نيته باشا ريلاد . مياجق ايشلردن بری ده قواوپه راتيف ايشيدر . بونك آ كلاشيلماسي قواوپه راتيف حر كتي لهنه ياپاجغمز اك بويوك خيردر .